

Esta entrevista fíxose a Valentín Díaz Pazos, que naceu o 2 de maio de 1917 no Iglesiasio. Valentín cóntanos como era a vida de antes: as festas, o traballo... Bueno, un poucoiño de todo o que tiña lugar na nosa parroquia de Cela, do que moito se está perdendo ou xa se perdeu.

Débora Pena Parada / Alicia Estévez Castro

¿Que é o que facían antes?

Antes había muito que traballar, había que ir ás veigas, ás viñas, había que ir coas ovellas, a buscar toxo, había que ir ás fontes a por agua e tamén iamos ós muíños. Había que ir a facer todas esas cousas.

¿A que fontes solían ir?

Ás máis cerquiñas da casa. Íbase a busca-la agua pra face-la comida, darlle de beber ós bois, face-la caña... Ibamos a calquera hora e se era de noite íbase co farol. Cada zona tiña a súa fonte.

¿Que se facía antes na aldea?

Antes na aldea había que levantarse aínda que hubese neve; daquela a neve era da altura dun puño, sin embargo, agora nin chove nin fai frío.

A primeira cousa que había que facer cando te levantabas era ir a botarlle agua

NA LVA

AVDA. MONTERO RÍOS, 113 BUEU

ás veigas, que estaban todas cheas de neve. Íbase á bodega, collías viño e un cacho de pan, tomabas unha copa ou dúas e xa marchabas.

Nas viñas utilizábanse as xestas, que daquela era o alambre que había, e os troncos das xesteiras eran pra agantar as viñas e levantábanse as parras. Como non había productos prás viñas, as mulleres encargábanse de darlle catro cavas no ano.

Íbase ó monte. Daquela o que máis había eran carballos, xa que alcolitos non había. Arrancábanse os paus, caía a neve polas mans abaixo e había que agantar, non como agora que hai guantes e outras cousas. Levábanse uns arengues, sardiñas secas, unha parrilla e facíase unha fogueira no monte, asabas tres ou catro arengues, e se tiñas sardiñas levábalas e espetábalas, espichábalas nun pau pra poñelas a asar, e coa mesma asábalas. Levabas un pan, que daquela era pan de trigo, mellor que o de agora, comíase aquilo e seguíase traballando no monte hasta que se puña o sol.

O monte máis lexis que había na parroquia de Cela era o de Paralaia, e dende alí calculábase a hora de marchar. Cando xa chegaba a hora de marchar cargábase o carro de xestas, de varas, de estacas, de rama... pra traer pra casa pra facer o caldo, pra quentar o forno e pra todo.

Cando se ía ó monte co carro nós íamos descalzos, os zoques iban colgados no fungueiro, cada carro tiña 10 funqueiros, dous adiante e catro por cada lado, pra que non se gastasen moito.

Restaurante Hotel
LOUREIRO

Loureiro, 13 Tfno. 986 320 719 Bueu

¿A que se dedicaban os que ían ó mar?

O mar era igual antes que agora, pero antes os barcos habíaos de remos. Neles íbase ás sardiñas, ós xurelos... E sin embargo agora hai gamelas a motor.

Á rapeta íbase de noite, normalmente iban ás 8 ou 9, ou tamén ás 3 ou 4 da mañán. Solíase ir ata as praias descalzo como a Portomaior ou a Beluso.

¿Como era a sanidade naqueles tempos?

Daquela había un sólo médico en Bueu. Despois pasou haber tres e agora xa hai vinte ou trinta.

¿Como era a matanza do porco?

Primeiro mátase o porco, despois co sangue fanse as chourizas revolvendo o sangue para que non se callara e botábaselle fariña triga e fariña milla, uvas pasas, pan,

TALLERES DAVISAN S.L.

SERVICIO OFICIAL CITROËN

Pousada, 15
Cela-Bueu

Tfno. 986 323 155
Fax. 986 324 418

azúcar. Iso era o que se lle daba ás xornaleiras que viñan pola mañán, facíaselle unha sartañada ou dúas, comían e íase prá veiga.

Tamén terían tempo para divertirse, ¿non?

Divertíámonos tanto ou máis que agora. Os mozos e mozas ían todos pró eirado de Ceta sin máis luz e sin máis nada, pra cantar, baillar e toca-las panderetas.

O eirado xa o acordo de sempre, aínda que sen a muralla; antes era un terraplén porque era unha veiga da casa que está ó lado do eirado.

Os sitios donde se xuntaban tamén os mozos pra bailar e tocar as pandeiretas eran os torreiros. Os de Sabarigo tiñan o torreiro na encrucillada do Outeiro, os de Castrelo xuntábanse na Lañeira e así en tódalas zonas.

¿Coñece algún sitio onde se fixeran fiadas?

Sí, nesta casa houbo fiadas moito tempo, nelas tocábase, baillábase e tamén había algún que tocaba o acordeón. Debaixo de onde facían a fiada había unha bodega e, pra que a xente non botara o chan abaixo, tiña un puntal. Aquí viñan os mozos e tamén as mulleres casadas. Estas sentábanse aquí nuns bancos cunha roca e cantaban e fiaban. As mozas, mentras, bailaban e non perdían o compás.

Todo aquilo tiña moita máis ciencia que agora, porque agora calquera é músico.. Antes as que tocaban a pandereta de tanto ensaiar todas sabían levar o mesmo ritmo e a que non o levaba xa a "retiraban". E despois botaban catro ou cinco días a aprendelas pra poder volver a cantalas coas demais.

LA CHIMENEA
HOGAR

c/Pazos Fontenla, nº 45 BAJO
Telf/Fax 986 320 305 **BUEU**

JOYERÍA LIBRERÍA

Av Montero Ríos 61 - 63 Telf 986 322 616 BUEU

CONSTRUCCIÓN
Antón-Bueu

Pousada, 9 - CELA
Móvil 639 98 23 12
36939 BUEU (Pontevedra)

BUEU

DESPACHO
MONTERO RIOS, 101 986 32 31 20

LA GRAÑA
986 32 11 18

Nas fiadas xuntábanse catorce ou quince homes que se poñían nunha fila e outras catorce ou quince mulleres noutra fila.

¿E nas festas bailaban?

Cando eran as festas, despois da misa maior saían as mulleres a bailar a xota e tamén había quen bailaba o agarrado. Antes as pandeiretas tocábanas as mulleres o mesmo que agora, ou aínda mellor porque machacábanas. Non perdían o compás ó cantar.

Alomenos reuníanse vinte mulleres e catorce ou quince homes.

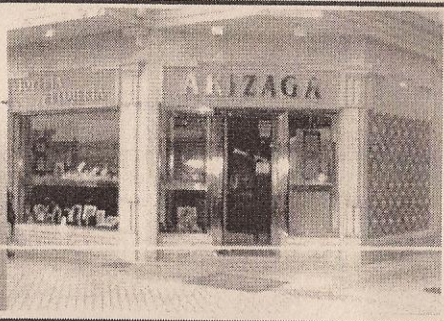
JOYERÍA - RELOJERÍA ARIZAGA

Trofeos, Artículos de Regalo y Platería

DISTRIBUIDOR OFICIAL

AUGUSTO MIRANDA, 3 36900 MARÍN
Tlf. 986 88 20 89 Fax. 986 89 00 85

Digna Ferradanes Piñeiro

FARMACIA

Rúa Nova (edificio Fisán)
Tel: 986 32 08 50 BELUSO-BUEU

CENTRO DE ESTUDIOS
ABACO

CLASES DE APOIO
EDUCACIÓN PRIMARIA - ESO - C.S. - C.M

AULA INFANTIL DE OCIO E TEMPO LIBRE

Tel: 625 376 314

RÚA PAZOS FONTENLA Nº27 1º